

12.5.2. Budizm'in doğuşunu ve gelişim sürecini özetler.

1. Hindistan'da doğmuş olmasına rağmen bu dinin mensupları daha çok Çin, Moğolistan, Sri Lanka, Tayland, Myanmar, Vietnam, Singapur, Malezya, gibi Güney Asya ve Uzak Doğu ülkelerinde bulunmaktadır. Bunun yanında bazı Batı Avrupa, ABD ve Avustralya ülkelerinde de yeni bir mezhep olarak ilgi görmüş ve taraftar bulmuştur. Hızlı bir gelişme gösteren bu dinî hareket, 400-450 milyon civarındaki mensubu ile yaşayan büyük dünya dinleri arasına girmiştir.

Bu parçada bahsedilen din aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Taoizm
B) Hinduizm
C) Konfüçyanizm
D) Brahmanizm
E) Budizm

2. Buda'ya göre dinsel yaşamın amacı, dünya yaşamına ve dünya işlerine duyulan arzuyu sona erdirmektir. Bunu başaran birey aydınlanmaya ulaşabilir. Aydınlanmış insanın durumunu dile getiren sözcük "Nirvana"dır. Bu sözcük, "sönmek" anlamına gelir. Çünkü aydınlanma; hırsın, kötü niyetin ve aşırı arzuların insan yüreğinde yaktığı ateşin sönmesi demektir.

Bu metinden,

- I. Nirvana olgunluğa erişmiş insanı ifade eder.
II. Din insanları kötülüklerden alıkoyan bir mekanizmadır.
III. Nirvana'ya ulaşabilmek için bütün dünya işleri terkedilmelidir.

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

3. Budistlere göre insan, nefsinin esiridir. O, her zaman mutluluk, servet, güvenlik, başarı, uzun ömür ve haz peşinde koşar. Ama ilginçtir ki her zaman şansına acı, ıstırap, hastalık ve başarısızlık düşer. Ayrıca ölüm de herkesi bekleyen kaçınılmaz sondur. Aslında biz hayata sarılmakla kendimizi, acı, ıstırap deryasına atmış oluruz. Dolayısıyla bütün sıkıntılardan kurtulmanın yolu her türlü arzuyu bırakmaktır. Buda'ya göre insanoğlu şu beş unsurdan oluşmaktadır. Bunlar; vücut, duyarlar, idrakler, eğilimler ve bilinçlilik. Buda'nın öğretisinin odak noktası, kişiye bu dünyada acı ve ıstırap veren her şeyden kurtararak Nirvana'ya ulaşmasını sağlamaktır. Nirvana'ya ulaşmaları için ise "sekiz dilimli yolu" takip etmeleri gerekir.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) Nirvana insanın acılarının ve ıstıraplarının kaynağı olarak belirtilmektedir.
B) Bütün acılardan ve ıstıraplardan sıyrılan kimse mutluluğa ulaşabilir.
C) İnsanoğlu arzularından kurtulabilirse sıkıntılardan da kurtulabilir.
D) Buda'nın öğretisinin temeli Nirvana'ya ulaşmaktır.
E) Sekiz dilimli yolu tamamlayan kimse Nirvana'ya ulaşabilir.

4. Uzak Doğu dinleri birbirine benzeyen inanç esaslarını ve erdemli yaşamı temel alan bir ahlâk sistemi üzerine kurulur.

Buna göre aşağıdaki seçeneklerden hangisi Uzak Doğu dinlerinin ortak özelliklerinden biri olamaz?

- A) Ahiret hayatında dirilmek
B) İnanç önderlerini yüceltmek
C) Ruh göçünü kabul etmek
D) Bireysel ve serbest ibadetler yapmak
E) Bireysel ahlâkı esas almak

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları mikailokumus.com'a aittir.

5. "Beni hor gördü, beni üzdü, beni yendi... Böyle düşünceleri olmayanlar nefretten kurtulurlar. Çünkü nefretin üstesinden nefret gelmez, nefretin üstesinden gelen sevgidir." (Sidharta Gautama)

Bahsedilen bu söz ile aşağıdaki ayetlerden hangisinin verdiği mesaj aynıdır?

A) "İman edip dünya ve ahiret için yararlı işler yapanları -hiç şüphenez olmasın- içinde ebedî kalmak üzere altından ırmaklar akan cennetteki köşklere yerleştireceğiz..." (Ankebût suresi, 58-59. ayetler)

B) "Cezalandırmak isterseniz size yapıldığı kadarıyla cezalandırın, fakat sabır gösterirseniz bilin ki sabırlı davrananlar için bu muhakkak daha hayırlıdır." (Nahl suresi, 126. ayet)

C) "İşte (baskılara karşı) sabretmelerinden ötürü onlara mükâfatları iki defa verilecektir. Onlar kötülüğü iyilikle savarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan da Allah rızası için harcarlar." (Kasas suresi, 54. ayet)

D) "Sabır ve namazla Allah'tan yardım isteyin. Şüphesiz bunlar, Allah'a huşû ile boyun eğenlerden başkasına ağır gelir." (Bakara suresi, 45. ayet)

E) "Görenle görmeyen bir olmaz, iman edip dünya ve ahiret için yararlı işler yapan ile kötülük yapan da bir değildir. Ne kadar kıt düşünüyorsunuz!" (Mü'min suresi, 58. ayet)

6. Budizm'in kurucusu Gautama, Hindistan'ın kuzeydoğusunda Nepal'in bulunduğu bölgedeki Sakya kabilesi yöneticisinin çocuğu olarak MÖ 563'te doğmuştur. Sarayda yaşarken yirmi dokuz yaşına geldiğinde acılar karşısında ruh sükûnetini yitirmeyen bir keşişten etkilenecek gerçek hayatın saraydakinden farklı olduğunu anlamıştır. Sarayı, karısını ve oğlunu terk ederek altı yıl boyunca tek başına çileli bir hayat yaşamayı seçmiştir. Ardından, aşırı zevk düşkünlüğü gibi dünyadan uzak bir hayat yaşamamanın da insanı gerçeğe ulaştıramayacağı anlamıştır. Bodhi ağacı denilen bir tür incir ağacının altında düşünce hâlinde iken aydınlanmaya erişmiştir. Bu iki hayat dışında başka bir yol "orta yol" olabileceği kanaatine ulaşmıştır. Vardığı bu orta yolu da "Sekiz Dilimli Yol" olarak açıklamış ve kişinin Nirvana'ya bu yol ile ulaşacağını belirtmiştir. Nirvana'ya ulaşmak kötü huylara sahip benliği, arzu ve ihtirası yok etmekle mümkündür.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisi bahsedilen yolun aşamalarından biri değildir?

- A) Doğru karar
- B) Doğru eğlence
- C) Doğru konuşma
- D) Doğru hareket
- E) Doğru çaba